

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Adnotationes || Et Meditationes || In Evangelia Qvae || In
Sacrosancto Mis-||sae Sacrificio || Toto Anno || Legvntvr;||**

Nadal, Gerónimo

Antuerpiæ, M. D. XCV.

De Christi sepultura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78158](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78158)

MVtata sunt omnia, magne IESV, per mortem tuam; antea ab omnibus patiebatur, nunc à nullo potes: omnia verò ad gloriam tuam commutantur, omnia tibi obsequuntur pro Patris & tua voluntate. Petijt Judaeorum malignitas à Pilato vt frangerentur crura etiam IESV, sed nō est consequuta illud consequutum est, quod ad magnum mysterium tuae Ecclesiae pertinebat, vt è latere tuo sanguis & aqua flueret. Cur non petijstis vos corpus IESV, ô Iudai, vt saltem facultatem vestram in mortuum atrociorē expleretis? Non potuistis etiam si velletis, nec id vobis concessisset Pilatus, quia nihil horū voluit Christus, nec potuit quicquam fieri nisi ipso volente. Illud voluit Patris sapientia IESV quod redūderet in gloriam Dei; à Iosepho discipulo, ab eo qui expectatione regni Dei tenebatur, vt peteretur corpus suū adorandum, vngendum, reuerenter sepeliendū. Et huic quidem, qui occultè ac timidè erat discipulus, vires fecit, vt magnanimiter auderet postulare, petijt, obtinuit. Quae audacia, quae magnanimitas, & timoris contemptus & periculi ad nos attinet, qui in virtutum exercitijs nostrā vmbra timemus, tardi sumus ac desides, nec vim quae nobis semper est praesens à Christo, atque adeò pulsat ad ostiū cordis nostri, recipere volumus, neque ad alia huius depositionis Christi mysteria oculos nostrae mentis aperimus, quae sunt nobis salutaria. Noluit descendere Christus de cruce vivus, voluit mortuus deponi: qua ex re in-

telligimus, nobis esse semper crucem tenendam, donec viuunt in nobis peccata; quae si viuunt, vel reuiuiscunt semper donec mortale hoc induerit immortalitatem, quotidie est nobis crux suscipienda poenitentia, & exercenda, neque expectandū vt de cruce deponamur, nisi quemadmodum Christus consummata tota cruce & passione sua voluit à cruce deponi. Animaduertere autē illud oportet summa cum animi deuotione & cordis contritione, fuisse nos qui peccatis nostris Christum crucifiximus, & vltimam amplius nō crucifigeremus! esse item qui illum de cruce deponimus, vbi poenitentiam agimus, & crucem nostram baiulam, quod audissimè facere debemus, & faciemus maiori cū fructu, gesta Ioseph & Nicodemi in spiritu si imitemur. Nostra enim peccata clauis fuerunt qui tenuerunt Deum crucifixum; eos nos euilemus è corpore Christi, si eius clauos sanguine Dei imbutos cordi nostro intimo spiritus sensu infigamus, quibus nostros peccatorum aculeos extrudamus. Cruentos Christi clauos semper in corde retineamus, vt Christum è cruce demittamus, ad eum per gradus orationis ascendamus, clauos, & omnes eius passiones, & mortem deosculemur & adoremus; eam factam consummatamque esse profiteamur, amplius non posse mori Christum, consecisse nobis vitam sempiternam: illum completamur, pectori & intimis visceribus applicemus, illum à nobis nunquam separemus. Amen.

1. Cor. 15
Lm. 9.

DE CHRISTI SEPULTURA.

EISDEM CAPP.

In cui. imaginem adnotatiuncula.

A. Tū mediamur depositum è cruce filium gremio Matris exceptum, quod non exprimit imago. B. Straiū corpus super planum lapidem vngunt, obvolvunt sindone & sudario. C. Sepelium in horto & sepulchro Ioseph, sepulchrum lapide occludunt. D. Mulieres obseruant vbi ponatur.	E. Maria Virgo mater cum mulieribus redit domum. F. Iudei impetrant à Pilato vt adhibeatur custodia sepulchro. G. Veniunt ad sepulchrum, obfignant illud publico signo, apponunt custodiam.

133.

MATTH. XXVII. MARC. XV. LVC. XXIII. IOAN. XIX.

Inuoluit illud in ^b sindone, donec munda,

Depositi inuoluit ^b sindone,

^a Acceperunt ergo corpus IESV, & ligauerunt illud linteis cum

aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire. Erat autem in loco ubi crucifixus est, hortus, & in horto monumentum nouum, in quo nondum quisquam positus erat. Ibi ergo propter Parasceues Iudæorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt IESVM.

& posuit illud in monumento suo nouo, quod exciderat in petra.

& posuit eum in monumento

& posuit eum in ^c monumento

quod erat excisum de petra;

exciso,

in quo nōdum quisquā positus fuerat.

Et aduoluit saxū ^c magnū ad ostiū monumenti, & abiit.

& aduoluit lapidem ad ostiū monumenti.

Et dies erat Parasceues, & Sabbatum illucesebat. Subsequuta autem mulieres quæ cū eo uenerāt de Galilæa, uiderunt monumentū,

Erant autem ibi Maria Magdalene, & altera Maria, ^a sedentes cōtra sepulchrum.

Maria autem Magdalene & Maria Ioseph

^a aspiciēbant ubi poneretur.

& quemadmodum positum erat corpus eius. Et reuertētes paruerrunt aromata & unguēta: & sabbato quidem siluerunt secundū mandatum.

^a Altera autem die que est post Parasceuem, cōuenerunt Principes Sacerdotum & Pharisei ad Pilatum, dicentes, Domine, recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc uiuens, Post tres dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulchrū usque in diem tertium: ne forte ueniant discipuli eius, & furentur eum, & dicant plebi, Surrexit à mortuis; & erit nouissimus error peior priore. At illis Pilatus, Habetis custodiam; ite, custodite sicut scitis. Illi autem & abeuntes, munierūt sepulchrum, signantes lapidem, cū custodibus.

ADNO.

APud possumus meditari depositum è cruce
Christum Mariam Virginem matrè gre-
mio excepisse (quod non potuit exprimere ima-
ge) & summa cum animi sui partim maestitia,
partim deuotione fouisse, oculis omnia vulnera
lustrasse, manibus contrèctasse ac demulcisse, la-
crymis irrigasse, pausse animum hinc compas-
sione, illinc suauitate ac pia resurrectionis expecta-
tione. Circiustantes mulieres ac discipuli quoad
licuit, Magdalena præsertim, animum p̄ys effi-
cys & deuotione explent: renouatur lustrus. Ha-
bet animam orationem Virgo Mater de eius
morte ad filium; presentes attentissimis auri-
bus audiunt: finem facit Virgo Mater dicenti,
faciunt alij, ostendit illa velle vt statim sepul-
tura mandetur inclinante iam die ad vesperu,
aufertur ab eius gremio.

B. Sternunt corpus IESV super planum &
oblongum lapidem qui in priori antro ante se-
pulchrum iacebat, qui adhuc à peregrinis lapis
vntionis appellatur; ibi decenter vngendum
collocant: vngit caput virgo Mater, vngit cor-
pus Iosephus & Nicodemus subseruiunt mulie-
res & discipuli. Vngebant quidem ipsi corpus
Christi: vngebat vero Christus eorum animos,
& celesti suauitate & gratia deliniebat. Vnto
Christo, quod ad honestatem fieri Mater intelli-
gebat & reuerentiam, non ad rei necessitatem,
(quamuis alij ferè non percipiebant necessariam
non esse illam vntionem, quod plenam fidem
resurrectionis tot Christi supplicij, morte, sepul-
tura occupati ac perturbati non tenebant) ob-
noluitur corpus sindone, obtigitur caput suda-
rio, colligantur hæc fascioli de more funeris.

C. Iuxta locum ubi cruce affixus fuerat IESV
ad loci, communes passus erat Decurionis Iose-
phi hortus, arboribus confitus, maceria muni-
tus & ianua in horto duplex spelunca, anterior
amplior & patentior, quasi interioris vestibulum:
quod innuit August. lib. ij. de consen. Euang. cap. xxiiij.
Et certè Marcus idem significat: nam in monumento exteriori Angelus
sedebat super lapidem qui clauserat ostium in-
terioris: huc primum ingressæ sunt mulieres,
deinde in monumentum interiorius, nam spelunca
interior erat in rupe operis excavata & artifi-
cio, septè palmos oblonga, alia octo: cuius est ad
orientem porta. Hic fuit Christi IESV sepul-
chrum: huc funus IESV delatum est cum sum-
ma omnium pietate ac veneratione cum lachry-
mis, & in solo lectu, repositumq; corpus est in no-

uo illo monumento, ubi nullus vnquam positus
fuerat: peruoluitur atq; accommodatur suus lapis
ad sepulchri ostium, magnus quidem ille, à Iosepho
alijs iuuantibus. O magne & sancte IESV, vi-
deo in te res nouas, atque omnibus mortalibus &
Angelis admirabiles: te tenet hinc spelunca con-
clusum, illinc infernus: illa corpus, hic animam.
Nihil me tenet, nihil me concludere aut circum-
scribere potest: ex inferno, ex sepulchro omnia
impleo mea diuinitate, omnia sustento, vniuer-
sam creaturam guberno, inferni potestates ex-
spolio & trado, in Limbo facio Paradisum, ac
demonstro mea presentia & maiestate, me non
viorum solum, sed mortuorum esse dominum,
omnium iudicem, bonorum liberatorem: sepul-
chro infero vim vite & resurrectionis, ex sepul-
chro veritatem meam mortis declaro, præclarissi-
mū finem meæ inter homines æconomie impono.

D. Sedebant autem mulieres è regione, atque
observabant ubi & quem admodum eorum ma-
gister bonus sepeliretur, aduolueretur saxum ad
ostium sepulchri; cogitantes se quoque officium
vntionis obituras pro sua deuotione.

E. Redit in montem Sion domum Virgo Ma-
ter, redeunt mulieres, redeunt Apostoli, reci-
piunt se discipuli & noti singuli ad sua. Verum
eadem illa hora cum redirent è sepulchro mulie-
res illæ quæ prima Sabbati ad monumentum vnti-
ture erant, sollicitè vnguent a aromatica emerit
ac seposuerunt: vt trāsactò Sabbato corpus IESV
vngerent: quicquid Sabbato iuxta legis
mandatum.

F. Postridie, etiamsi Sabbatum esset, & mag-
num Sabbatum, tamen stimulant e Principes Sa-
cerdotum & Phariseos corū pertinaci malitia,
male simulatum legis zelum perueri erunt. Sab-
bato adeunt ad Pilatum, Domine, inquiunt, re-
cordati sumus quia seductor ille dixit; Post tres
dies resurgam; iube ergo custodiari sepulchrum
in diem tertium. Sed quid timetis? Ne forte ve-
niant discipuli eius & furentur eum, & dicant
plebi, surrexit à mortuis, & ne sit nouissimus er-
ror peior priore. O homines stultissimos! sed stul-
titiā conuertit Deus in vestram ignominiam
& confutationem, tum verò ad confirmandam
resurrectionis Christi veritatem diuertit. Nam
nisi vos furie exagitant, si sileretis, si abesset
à monumento militum custodia; impudenter qui-
dem, probabiliter tamen apud plebem mentiri
poteratis, non resurrexisse IESV M, sed fura-
tos illum esse discipulos, & furtum factum pra-

dicaretis : nunc verò vestra diligentia clarissimum testimonium comparatis Christi resurrectioni, ubi signatis lapidem, custodiam militum adhibetis, ubi auctoritate Praesidis haec tam anxie procuratis ; ut etiamsi omnes Demones vobiscum velint caullari ac mentiri, nulli persuadere aliter quam fuit veritas vel possitis vel audeatis. Concedit illis Pilatus

quod rogabant, accipiunt militem.

G. Veniunt ad hortum, obsecrant publico tēpli sigillo monumentum: commendant Centurioni ut summo studio & diligentia obseruet, ne qua vis sepulchro inferatur, ne clanculum cadaver auferri possit: spondet, abeunt Iudaei: instituntur militares excubiae attentissime.

MEDITATIO.

Impressisti, Domine IESV, naturalē quēdam hominibus instinctum mortuos sepeliendi omnibus seculis, & existimandi sancta esse sepulchra, & quasi sensum dedisti mortalibus suae immortalitatis, & vitae recuperandae per mortem; & haec etiam in te ostendisti, eorum rerum inditum esse suum desiderium hominibus, quas natura tota non potest assequi; quod facit creatio hominis ad Dei ipsius imaginem. Cōfirmatus verò est ille immortalitatis instinctus in tua sepultura, quae resurrectionis spem proposuit humanae generationi. Declinavit tamen ab hac immortalitatis propensione hominum peruersitas; neque id mirum: nam quum Deum cognouissent, non sicut Deum glorificauerunt, aut gratias egerunt, sed euauerunt in cogitationibus suis, & obscuratum est insipiens cor eorum; dicētes enim se esse sapientes, stulti facti sunt. Fugiemus nos per te nō illorum solum, sed omnium insipientiam, & sensum accipiemus diuinum tuae sepulturae. Mortuus es tu, aeternae IESV, ut tecum nos commoremur; sepultus es, ut nos tecum consepeliremur; atque adeo crux tua & mors fuit nostri veteris hominis, qui erat nostra mors, crucifixio & mors. Fuit ergo tua mors nostrae mortis, id est peccati mors, sepultura tua, nostra item sepultura: mortui enim peccato tecum sepeliamur, & absconditur nostra vita in te, ut in pace in idipsum dormiamus, & requiescamus in spe singulari resurrectionis nostrae in te. Planè diuina sunt haec mysteria & beneficia in morte tua: tu deposuisti vitam, nos mortē; & tu confirmasti mortem tuam per sepulchrum, ita mortem in nobis vis confirmari ex vi sepulturae tuae & imitatione. Vnge nos, Domine, myrrha & aloë, acri atque exemplari poenitentia, ut mente pura te complectamur quasi sindone. Oramus te ut nos facias hortum tuum meditationibus & contemplationibus pijs & fructuosis consitum,

sanguine & aqua tui lateris irrigatum & fecundum: in eo horto cōstituas cor nostrum; quod quum petra sit durissima, excava tu illud vi tuae sepulturae, ut te recipiat, tuum sit habitaculum, te dulcissimè amplectatur & foueat: à reliqua petra cordis nostri duritiam illam veterem deicias, inferas verò tuum robur & fortitudinem. Haec omnia claudere cum in sepulchro, muni petra, te ipso, obli-gna tuo sanguine, firmitatem spei & magnanimitatis mihi concede cum humilitate cōiunctam. O excelsae IESV, sepeliris, & Deus mortuus sepeliris: quanta est haec significatio voluntatis tuae ut nos tecū sepeliatur! quanta vis ut possimus! Sed celebremus oportet tui funeris exequias te iuuante, cum matre tua Virgine sacra, sed luctuosa adhuc, cum Apostolis & discipulis, ac pijs mulieribus: hoc faciemus, si antè tota mente prosequamur quae beata Virgo de te è cruce deposito, de vita tua, de passione, de vulneribus, de doloribus & cruciatibus, de cruce, de morte praedicaui, deque horum omnium virtute caelesti, & diuina efficacia. Et quis possit cogitatione consequi quanta fuerit huius orationis funebris deuotio, quanta spiritus sublimitas, quanta diuinitas? Nam si Hierotheus in sua oratione de Maria totus excedens, totus se deserens, & eorum quae laudabat consortium ^{cap. 3.} patiens, ab omnibus à quibus audiebatur, & videbatur, & agnoscebatur, afflatus Deo, & diuinus laudator iudicabatur, quid de excellentia orationis Virginis Dei Matris de filio Deo credere non possumus & debemus? Et quidem viri illius sancti post Apostolos ponitur laudatio, post Apostolorum orationes laudè meruit: at Regina caeli, Virgo Mater, & Apostolos omnes, & choros Angelorū omnes diuino priuilegio & gratia antecellit. Imbibamus dulci meditatione ac deuotione quae ab illa caelesti oratione & praecōnio discibatur, & suspēdatur animus noster, si nō intel-

Rom. 1.

Rom. 6.
& Colof.
2.
Psal. 4.

intelligentia verborum & rerum illarum, aliqua saltem spiritus significatione & gustu. Apostolorum, & reliquorum præterea orationes cogitemus, quæ etiam si longè erant quæ Mariæ inferiores, luctuosæ tamen erant & sanctæ. Adfunt è cælo frequentes Angeli, adfunt ex ijs qui semper Christo assistent, animum huic aduertunt è Limbo torus Patrû contentus, & eorum tutelares Angeli, celebrant omnes Christi sepulturam, iuuant Angeli funeris officia, prosequuntur è Limbo Patres pia animorum religione & meditatione Christi exequias: adest Virgo Mater cum sanctis mulieribus, adfunt Apostoli cum discipulis, adfunt alij pietate & officio commoti, curant omnia Nicodemus & Ioseph, Christus ipse omnium pietatem promouet, portant sacrum feretrum Apostoli: procedit finis diuinum, prosequuntur illud omnes, ac celebrant cælesti prædicatione & laudibus.

Vbi estis Iudæi? At nos non solum inde abstruunt Christus mortuus, sed Pilatus etiam abegit suo imperio, donans corpus sepeliendum Decurioni. Sepeliunt, obuoluunt magnum lapidem ad os monumenti. O sanctam petram, quæ Dei corpus, quæ Christi immensitatem continet / offero ego, benigne I E S V, cor meum in tuum sepulchrum, vt uiuat in me vis tuæ mortis & sepulchri; offero tibi uiuenti in secula habitationem in corde meo: at enim rã excellenti beneficio indignissim, sed tu tamen dignus qui splendore tuo & gratia facias dignum, & ad me digneris venire. Confirma, obsecro te Domine I E S V, fidem tuæ passionis & mortis, & sensum illius spirituales cordi meo imprime, spem per tuam sepulturam erige resurrectionis & vitæ sempiternæ, vt hanc spem excipiat charitatis tuæ fulgor cælestis & suauitas in tua resurrectione. Amen.

LI 4

DE

